การจัดอันดับวารสาร (Journal Ranking)

นิสิตคงคุ้นเคยกับการจัดอันดับต่าง ๆ มากมาย เช่น อันดับมหาวิทยาลัย อันดับเพลง อันดับการพัฒนามนุษย์ อันดับจีดีพี ฯลฯ

วารสารก็มีการจัดอันดับเช่นกัน วารสารที่ได้รับความเชื่อถือในคุณภาพมาก ใครได้ลงพิมพ์ในวารสารนั้น แสดงว่าผลิตผลงานวิจัยที่มีคุณภาพดี ผลงานก็จะได้รับการอ้างอิงโดยผู้อื่นต่อ ๆ มา วารสารนั้น ๆ ก็จะได้คะแนนสูง

แต่ก็แน่นอนว่า วารสารนั้นก็มีคนอยากลงตีพิมพ์เยอะ คู่แข่งมากทั่วโลก งานไม่ดีจริงก็ยากที่จะได้รับการตีพิมพ์ ต้องส่งไปลงวารสารที่มีอันดับรอง ๆ ลงมา

การจัดอันดับวารสาร มีหลายหน่วยงานที่จัดอันดับวารสารอยู่ และมีค่าใช้จ่าย ต้องบอกรับเป็นสมาชิกจึงจะดูข้อมูลได้ แต่สำหรับวิชานี้ ขอแนะนำช่องทางในการดูอันดับวารสารได้ฟรี แต่จะมีโฆษณารบกวนเยอะหน่อย คือ SCI Journal

เข้าใช้งานได้ที่ scijournal.org

วิธีใช้งานไม่มีอะไรซับซ้อน เข้าเว็บ scijournal.org ได้แล้วก็จะมาที่หน้านี้ สามารถพิมพ์ชื่อวารสารลงในช่องค้นหาได้เลย ซึ่งมีทั้งด้านบนสุด และด้านล่างของหน้าจอ หรือจะกดที่คำว่า JOURNALS เพื่อดูวารสาร จำแนกตามสาขาวิชาก็ได้ จะเห็นว่ามีโฆษณาของสปอนเซอร์ ซึ่งเป็นรายได้ของเว็บ ทำให้เราไม่ต้องเสียเงินบอกรับสมาชิกของบริษัทจัดอันดับวารสารเอง

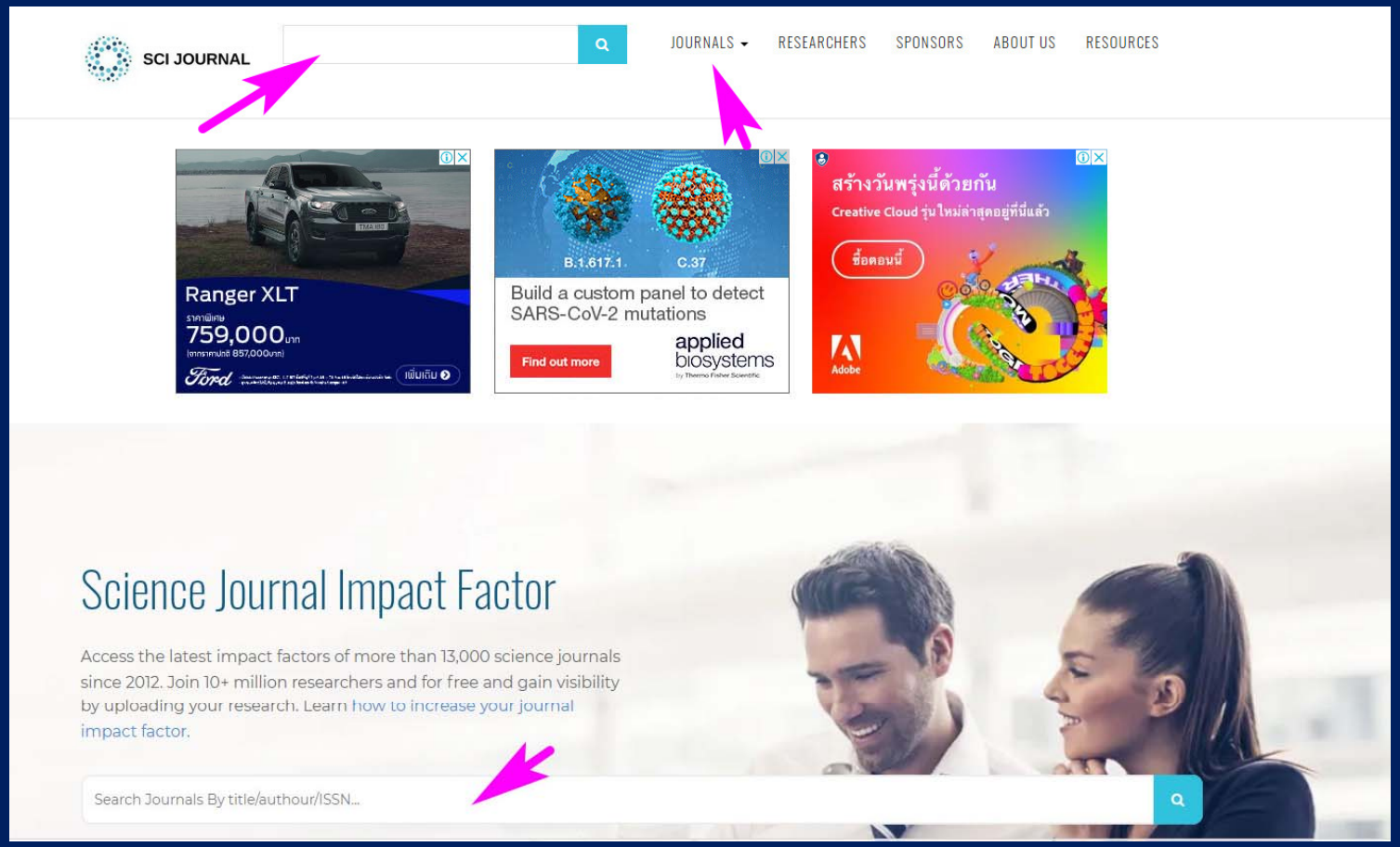

ถ้าคลิกที่ JOURNALS ก็จะมีสาขาให้เลือกมากมาย เรียงตามตัวอักษรภาษาอังกฤษ เช่น การเกษตรและวิทยาศาสตร์ชีวภาพ ศิลปศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ชีวเคมี ฯลฯ มุมซ้ายล่างมีคำว่า Science Journal Impact Factor หรือ ปัจจัยส่งผลกระทบของวารสารวิทยาศาสตร์

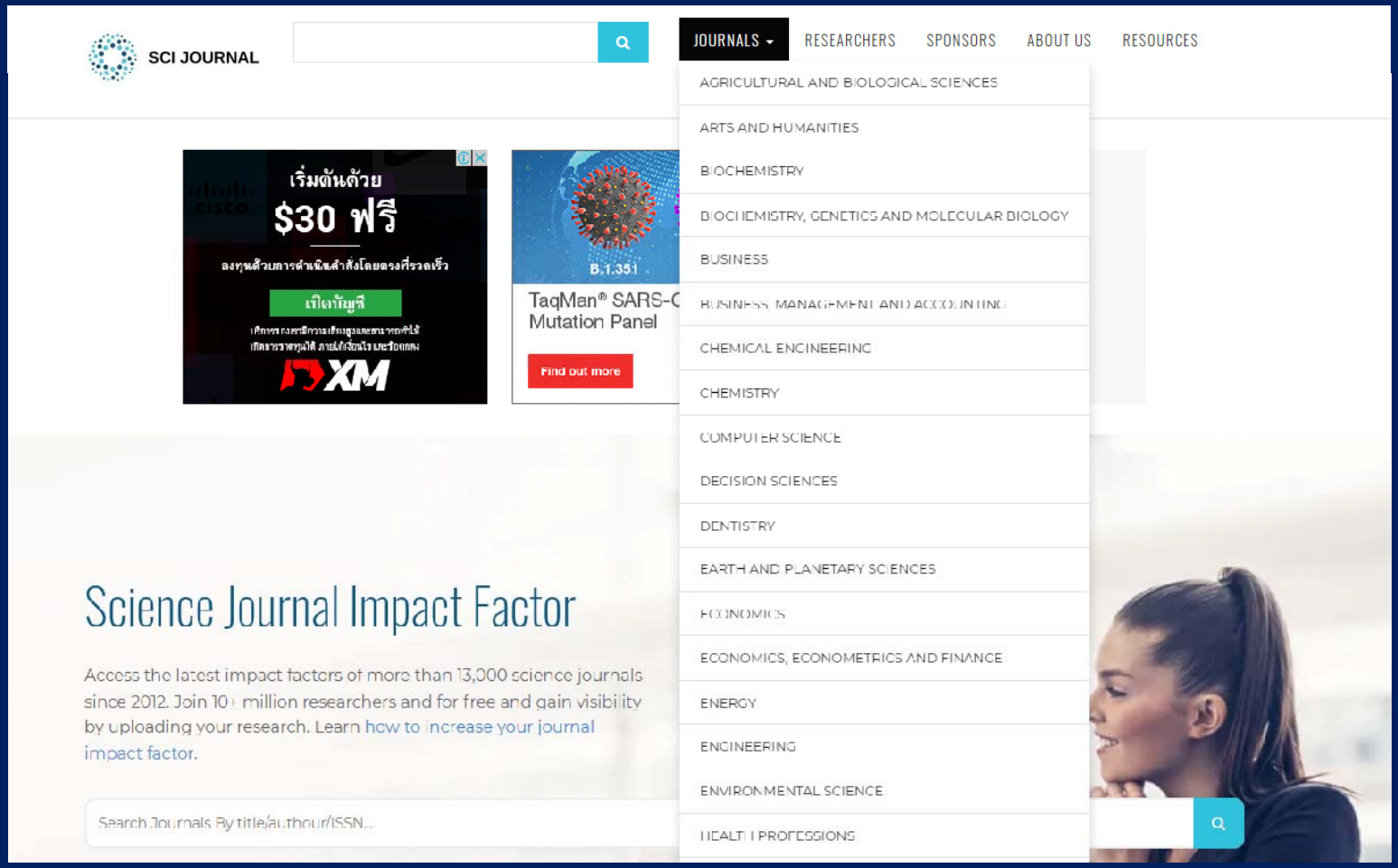

คำว่า Impact Factor หมายถึง วารสารนั้น ๆ ส่งผลกระทบต่อวงการวิจัยมากน้อยแค่ไหน อย่างที่กล่าวไปแล้วตอนต้น หากนิสิตสนใจวิธีคำนวณหาค่า Impact Factor ก็ลองศึกษาเพิ่มเติมเอง สำหรับวิชานี้จะเน้นการนำมาประยุกต์ใช้เป็นหลัก

วารสารไหนมีค่า Impact Factor มากกว่าอีกวารสาร ในสาขาเดียวกัน ก็แสดงว่าวารสารนั้นได้รับการยอมรับ นำงานวิจัยไปใช้อ้างอิงมากกว่า และผู้คนเชื่อถือมากกว่า

นอกจากค่า Impact Factor แล้ว ยังมีค่า H index ซึ่งก็มีหลักการคล้าย ๆ กัน

ไม่ว่าจะเป็น Impact Factor หรือ H Index ก็ตาม ตัวเลขยิ่งมีค่าสูง แสดงว่าได้รับการยอมรับมากกว่าตัวเลขที่มีค่าต่ำ เดี๋ยวมาดูตัวอย่างกันครับ

ลองดูวารสาร 2 เล่มนี้ คือ Journal of Biosciences กับ Journal of Bioscience and Bioengineering เล่มไหนได้อันดับสูงกว่ากัน

เมื่อนำชื่อวารสารไป Search ก็ได้ผลออกมาแบบนี้ จะเห็นว่าค่า Impact Factor มี 2 ค่า ไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับว่าบริษัทไหนใช้เกณฑ์อะไรในการคำนวณ แต่ก็ไม่ห่างกันมาก จากตรงนี้คงพอเห็นภาพว่า วารสารขวามือ ได้คะแนนดีกว่า (อันดับสูงกว่า) นั่นเอง

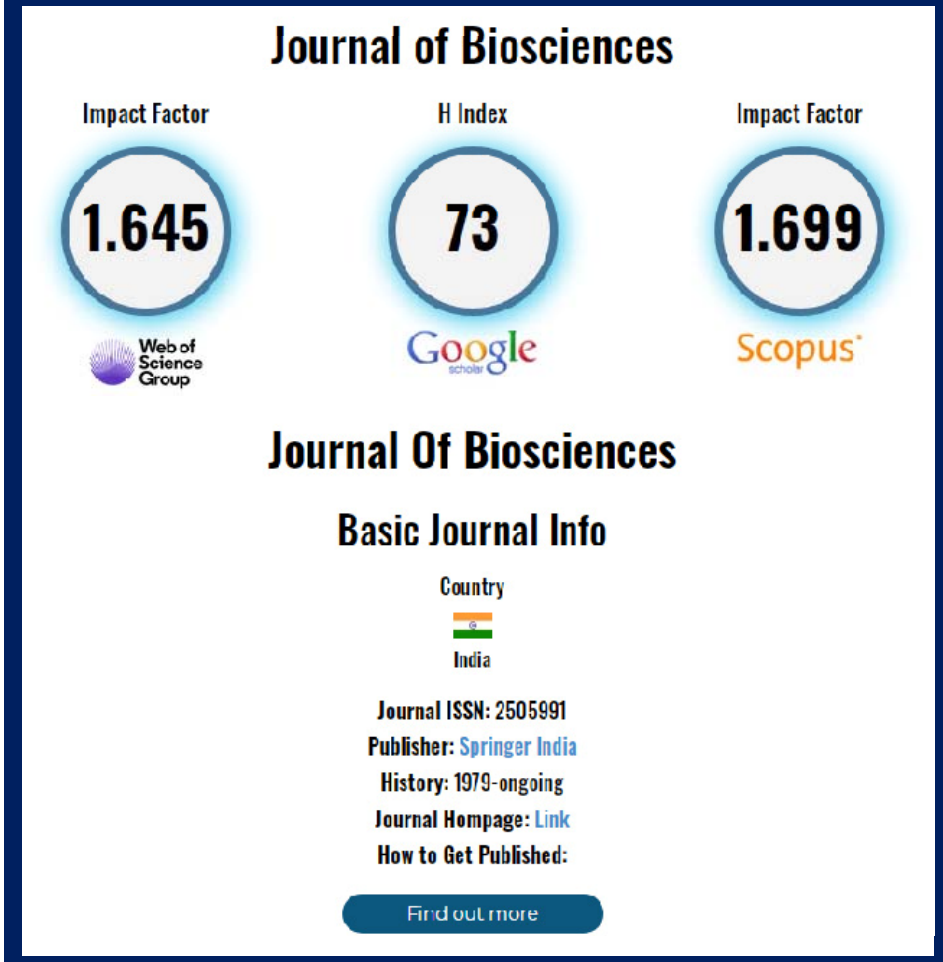

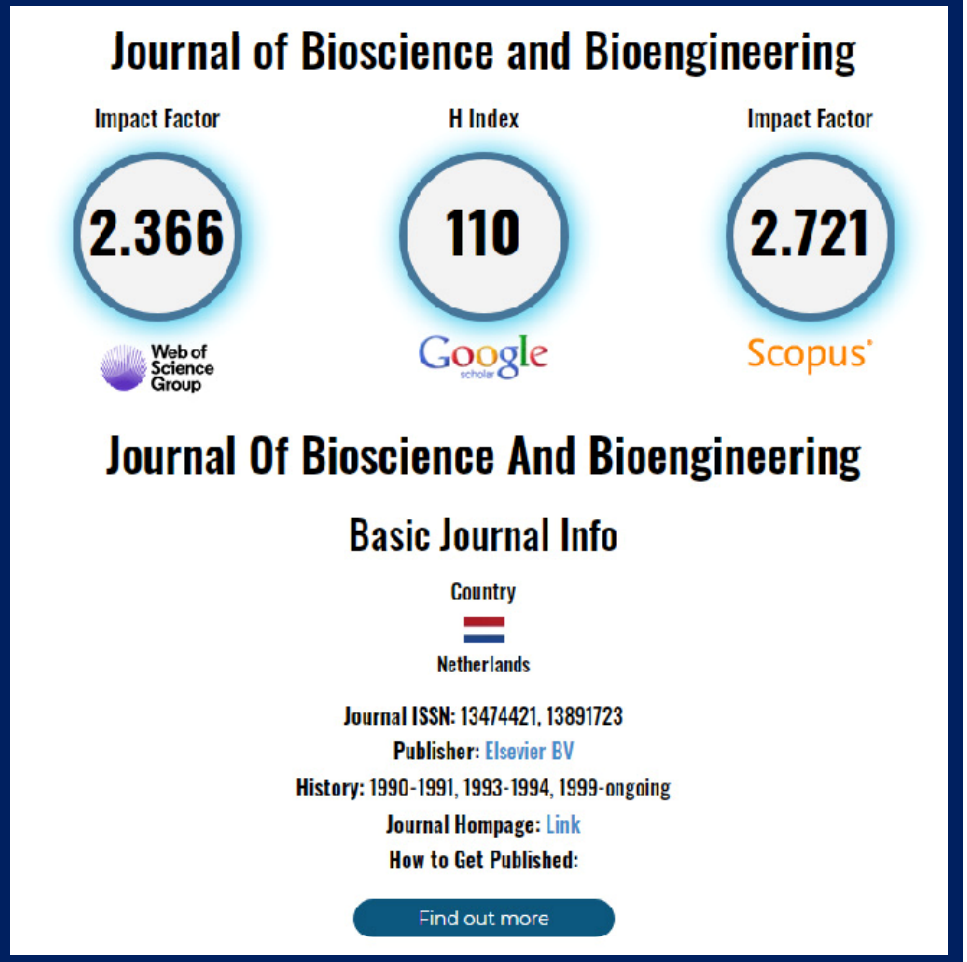

นอกจาก SCI Journal แล้ว อีกเว็บที่นิยมใช้ในการเช็คอันดับวารสาร คือ Scimago เข้าใช้งานได้ที่ scimagojr.com โดยใส่ชื่อวารสารลงในช่องค้นหาเช่นกัน ลองดูวารสาร Journal of Bioscience and Bioengineering เป็นตัวอย่างนะครับ วารสารอื่น ๆ นิสิตลองฝึกค้นดูด้วยตัวเอง

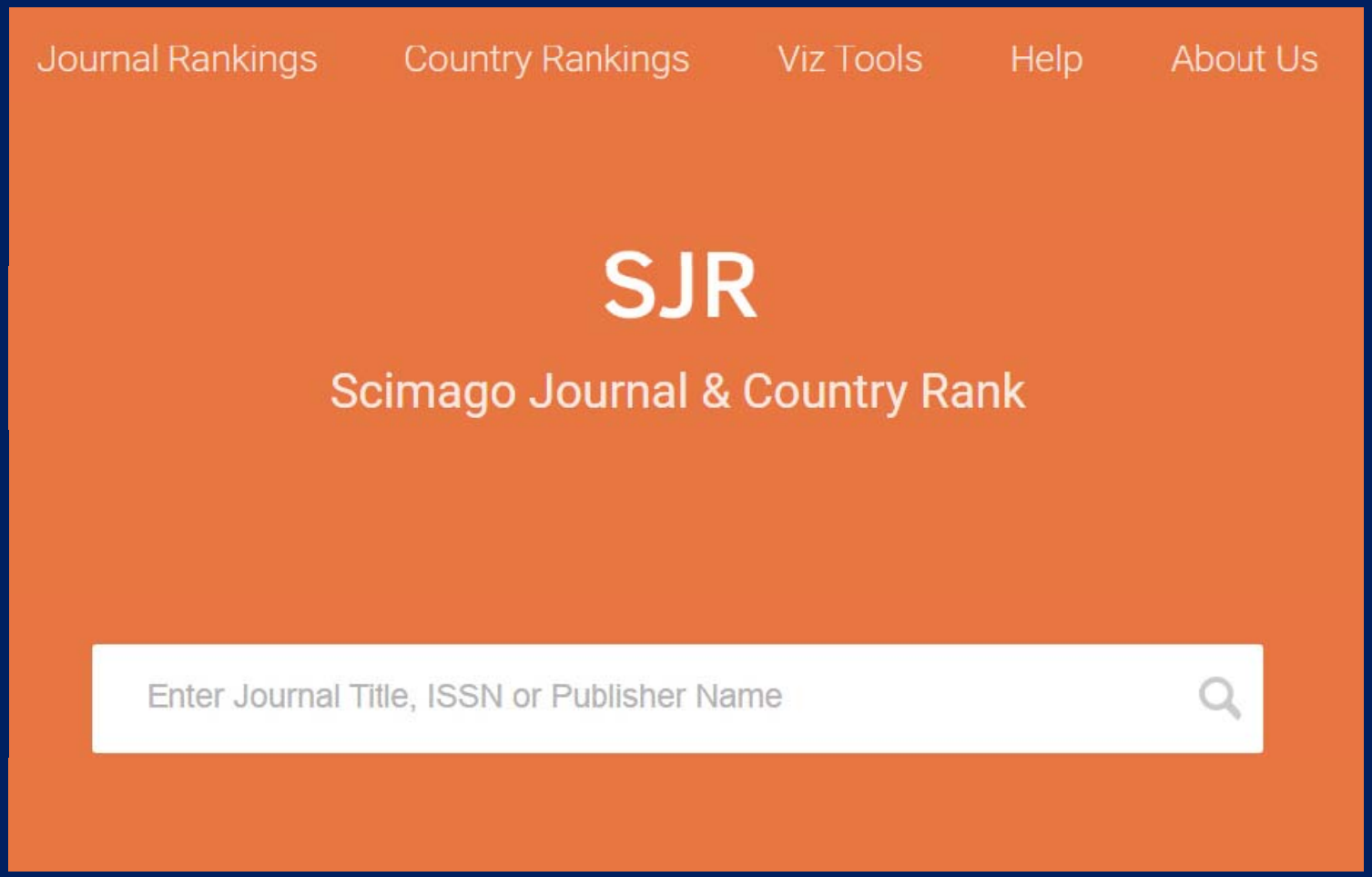

จะเห็นว่า ได้ค่า H Index เท่ากับ 110

Journal of Bioscience and Bioengineering

COUNTRY

Netherlands

Universities and research institutions in Netherlands

SUBJECT AREA AND CATEGORY

Biochemistry, Genetics and Molecular Biology
└ Biotechnology

Chemical Engineering
└ Bioengineering

Immunology and Microbiology
└ Applied Microbiology and Biotechnology

multidiscipline scopus journal
Kalahari

PUBLISHER

Elsevier

H-INDEX

110
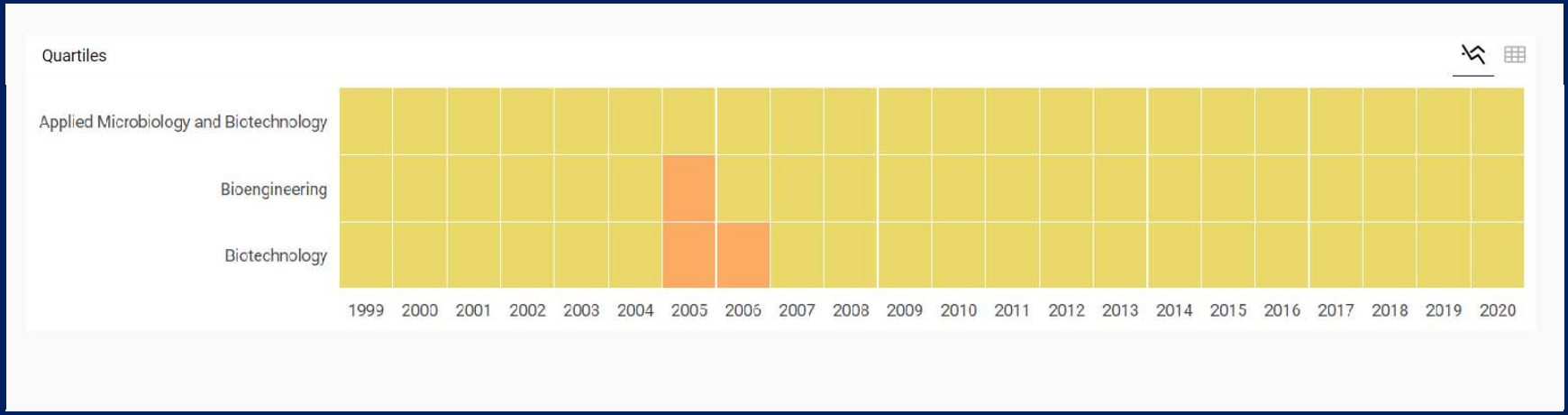
เมื่อเลื่อนลงมาด้านล่างอีกหน่อย ก็จะพบแถบสี ส่วนนี้เรียกว่า Quartiles เป็นการจัดอันดับวารสารนั้น ๆ ว่าอยู่ใน Quartile ที่เท่าไหร่ในแต่ละปี ในแต่ละสาขา สามารถเอาเมาส์ไปวางบนแท่งสี่เหลี่ยมเพื่อดูค่าได้ มี 4 ค่าคือ Q1 Q2 Q3 และ Q4
หรือดูตามสีก็ได้ เรียงเป็น Q1 สีเขียว, Q2 สีเขียวขี้ม้า, Q3 สีส้ม และ Q4 สีแดง
วารสารที่ได้คะแนนดีในอันดับต้น ๆ 25% แรก จัดอยู่ใน Q1 สีเขียว
กรณีวารสารฉบับนี้ จะเห็นว่าด้านวิศวกรรมชีวภาพ กับ ด้านเทคโนโลยีชีวภาพ ในปี 2005 และ 2006 ตกอันดับไปอยู่ Q3 หลังจากนั้นก็ฟื้นกลับมาเป็น Q2 จนถึงปัจจุบัน
การได้ลงตีพิมพ์ในวารสาร Q1 ถือเป็นความสำเร็จอย่างมากของนักวิจัย ประมาณนั้นครับ